

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés

egész évre - 12 korona.
fél évre - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Főbbizéri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
milliméter-árszabás szerint a
Leopold Gyula

Vidék Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Gyakorlati és ideális politika.

(Ü. L.) Sok alakban variálták a miniszterelnök cikkeit. A mit a „Magyar Nemzet”-ben írt, s a melyben a függetlenségi párt jövő misszióját ismét az ideális politikát jelölte ki, vagyis sarkalja a kormányt a nemzeti elővitelben, de ne akadályozza a munkájában.

Ez volt a régi független párt politikája három évtizeden át és annak kell lennie a jövőben is.

Simonyi Ernő, Helffy, Irányi elve az volt, hogy szabadelvű irányban maradjanak meg az oppozitív terén. Bearanyozva azt ideális eszmékkel, a mik érzelmeket keltenek a hazafiak szívében. — de többségre ne igyekezzenek jutni, mert akkor fel kell adni elveiket s ezzel bebizonyítják annak kivételenségét, a mi által gyöngül a nemzeti akarat érvényesíthetése a felsőbb irányadó körökkel szemben.

Mert a míg a 67-es alapon álló kormánnyal szemben más alapon álló párt is van, addig az intelem arra nézve, hogy ha a kormány elveszti a talajt lefelé, zivatáros idők következhetnek be. Ezen intelem gyöngíti a bécsi körök ellentállását a 67-es kormányokkal szemben, s több eredményt vívhat ki az elforduló ügyekben, a mik nem szoros belügyek.

Gyönyörű munka vár az ily szerepben a függetlenségi pártra! . . . Ez volt a néhai függetlenségi párti vezérek politikája és ezen politikanak hódolt különösen Irányi Dániel. Gyakran szemére veték párthívei, hogy miért nem szervezi eréllyel a pártot: hogy többségre jussanak. Felelete mindég az volt: az csapas lenne a nemzetre, mert felkérne adnia elveit. Irányi több hasznot látott a nemzeti ügyre, ha mint kisebbség sarkalja a kormányt az előbb menetben, a hatályos ellenőrzésében. — mintha elvei feladásával dokumentálná fölfelé a tehetetlenségét és bizonyítaná „szelid” barátságát.

Az események igazolták Irányi mély belátását. Az a nagy vihar, mely öt évvel ezelőtt elsöpörte a szabadelvűpártot. Magyarországnak közel négy évtizeden át kormányzóját, egy új többséget hozott felszínre, mely több párt koalíciójából alakult össze. Ez az új többség nemzeti ellentállásban próbálta ki a dinasztíával szemben az ország erejét. A próba eredménytelen maradt! . . . A nemzet az ellentállásra vagy elégtelen lelkesedést, vagy elégtelen erőt tanusított. Az új vezérek pedig a szerintök mellőzött nemzeti jogok érvényesítése helyett beérték azzal, hogy a maguk többségének az ország kormányzására való jogait juttatták érvényre.

A forradalmi kísérletet a legteljesebb behódolás követte. A koalíciós többség föltétlenül elfogadta a király által előírt programot és a saját programjából kikapcsolt mindent, a mi a nemzeti ellentállásban kiélezett konfliktust okozta. Minthogy a szabadelvűpárt a közbizalom látszólagos elfordulása után teljesen félreállott, tehát a koalíció egészen zavartalanul kísérlethette meg a nemzeti munkát ebben a második formában: a dacolás után, behódolás alapján.

Ezt a kísérletet sem koronázta siker! . . . Fenn látták, hogy a koalíció többsége a függetlenségi párt, elveit teljesen feladta, de azért lefelé másként viselkedtek: teljesen meg-

bizhatlannak találták a pártot, a mi maga után vonta a koalíció megrendülését. Megbizhatlan pártban a korona nem talált garanciát a további együttes működésére. S így elejté az egész koalíciót. A bank-kérdés csak sietteté a kimulást, de a végbukás ugyanis bekövetkezék.

De a lefelé való szóbeli kuruczkodást kénytelen volt a párt megtenni — szava-hihetősége miatt. Nagyon kezdtek párthívei figyelmeztetni széles az országban — az ígéretek be nem váltását. Zsak utcába jutott a függetlenségi párt vezetősége: s ez idézé elő a bukásukat.

Irányi előrelátása beteljesült. Ujra követnie kell az általa kijelölt politikát.

Nehéz helyzetben van ugyan a pártvezetőség a történetek után, de azért mégis föl lehet emelni újból az ideális jelszó zászlóját, s parlamentáris ellenzékét alkotni, több hasznot tesznek ezzel a nemzetnek, mintha azon török a fejüket, miként nyerhetnék vissza a hatalmat. Ez utóbbi többet bekövetkezni úgy sem fog.

A gyakorlati politika téren való mozgást hagyják az arra hivatott pártok a Nemzeti Munkapártnak, mely a mellett hogy szabadelvű, nemzeti érzülettel is van eltelve. A párt kormányát parlamentáris modorban ellenőrizni, dicsőséget adhat a függetlenpárt mindkét részének. Elégedjenek ezzel meg és hagyják dolgozni a nemzet érdekében a Nemzeti Munkapárt kormányát. Az ellenőrző számot igyekezzenek elérni, nem menve túl e vonalon.

Gr. Tisza István köszönete.

Gr. Tisza István az Alsófehérvármegyei Nemzeti Munkapárt alakuló gyűléséből hozzá intézett üdvözlésre Zeyk Dániel pártelnökhöz következő levéllel válaszolt:

„Budapest, 1910. április 18. Kedves Barátom! Az Alsófehérvármegyei Nemzeti Munkapárt alakuló gyűléséből küldött meleg üdvözléteért fogadd és tolmácsolod kérlek hálás köszönetemet. Szívből üdvözlöl igaz barátod: Tisza István.”

Szemle.

Trombiták örömmel harsogtak!
Szent falak vigasztól ekhóztatok!

Igen, mert jön a derek próféta, az igazság bájos hangú troubadurja, a nagyszerű akrobata, aki földhöz teremti és pocsekká teszi — ha lehet — a darabontokat, főleg pedig gr. Tisza Istvánt és Kossuth Ferenczet a hűtelet. Jön, jön, jön!!!

Jöjjetek polgárok, jöjjetek és bámuljatok a jeles férfiut, kinek óriási érdeme van abban a felfordulásban, melyben hazánk közelete vergődik, mindnyájunk vegtelen kárára. Hogy az ország kára nem az ő privát kára, az igaz, — de hogy az a nyelvelés, mely leszálítja a magyar ember komoly érzését és nobiles gondolkozását az utszéli sátoros cigányok nivójára, az ő külön sajátja, azt nem vitatjuk el ő excellenciájától és hasonlatos sátorraljától.

És Justh Gyula így beszél pd. Gyergyó-szentmiklóson: „Ez a választási harc rendkívül jellegzetes és élesen világítja meg a kormány céljait. Ez a harc nem tisztességes fegyverekkel folyik. A nemzet jogai, a nepjogai ellen törnek akkor, amikor azt követelik, hogy a magyar nemzet mondjon le minden, törvényekben is erősen biztosított jogáról. Azt akarják, hogy a behódolás politikája érvényesüljön minden vonalon”. És mindezt az a derek hazafi mondja el egy szuszra, akinek pártja megakadályozta a parlamentet a parlamenti kötelesek teljesítésében, aki ex-lexbe kergette az országot; aki egyetlen ideáert: a bankért, megakadályozza száz más jognak érvényesülését és száz, meg száz kötelesség teljesítését, eltekintve attól a szerencsétlen elkeseredéstől, attól a megfizethetetlen munka és időpocsékolástól, melybe az ő és társai makacs és erőszakos természete, kiczifrázva hazafias sallangokkal, vitte bele az ország közönséget. Nagyon drága és nagyon halátlau multság ez!

És micsoda jóság van ennek az embernek hazafiaskodó lelkeben, amikor az elvek küzdelmet, az eszmei versenyt, — a gondolatok becületeltes kicserelesét aképpen hirdeti, hogy „elsepri” gr. Tiszát, Khuent és társaikat! „A darabontoknak a választások utáni első heten el kell pusztulniuk” folytatja ő excellenciája, ki azt is megígérte, „hogy olyan ellenállást fogunk kifejteni, a melyre még nem volt példa a magyar képviselőházban”. Hát hiszen ismerjük már ő kelmeiket. Nem ijedett meg senki tőlük, csak — lesajnálták őket.

És különben is mire való ez a nagy fenyegetőzés? Magyar embert effélével se megremíteni, se — a mi fő — megnyerni nem lehet. — Ezt méltóztassanak tudomásul venni.

A főispán Gyulafehérvárott.

Gyulafehérvár, 1910. febr. 21.

Szász József, vármegyénk főispánja, f. hó 21-dikén hivatalos minőségében először látogatván meg Gyulafehérvár városát, e város derek közönsége megragadta az alkalmat, hogy ő méltóságát ünnepléssel és a hivatalos tiszteleten magasan felülemelkedő lelkesedés és szeretet tüntető hangulatával és jeleivel fogadja.

Ez alkalommal is fényesen bebizonyult, hogy az ő méltóságát nagy érdemeinek mely meggyőződésből fakadt elismerése, s kedves egyénisége vonzó és lebilincselő tulajdonságainak őszinte bámulata és szeretete kiolthatatlan gyökerekkel van belenőve a vármegye közönségének szívébe.

Szász József valóban díszes polgári koszorut köthet azon virágokból, melyeket főképp az utolsó évtized alatt a vármegye közönsége neki hódolata jeleül juttatott. És pedig olyan koszorut, mely élő virágokból van kötve, de el nem hervadhat soha.

Kilencz évvel ezelőtt, mikor e vármegye közönsége az aispáni székbe ültette, ellenálhatatlan lelkesedés ragadta magával az embereket. Mindenki tudta, hogy a vármegye ügyeit, népének érdekeit nálánál jobban

nem ismeri, nálánál jobban a szívében nem viselheti senkisémet. Mindenki tudta, hogy ebben a vármegyében, ezen vármegyében sokfeleképp megosztott népességében a magasabb egység, a hazaszeretet, törvenytisztelet és békesen egyetértő munkálkodás egységének megteremtésére az ő konziliáns, liberális és emelkedett gondolkodása a legalkalmasabb.

Hét évvel később huszonöt éves szolgálati jubileumát ünnepelte a vármegye, s ekkor már az a bizalom és remény, melyek közt szeket elfoglalta, a hivatottsága fel-tt táplált általános meggyőződésnek, a működése sikerei által szerzett vezéri érdemeknek engedett helyet.

Fokozta az örömet a magyar király kitüntető kegyessége, melylyel csakhamar azután buzgó közszolgálatának eredményeit elismerte.

De legmagasabbra fokozódott Alsó-Fehér vármegye közönségének öröme, mikor a Felső, mint a közügyek kipróbált hűségű és erejű bajnokát, vezéri hivatottsága tünnető elismerésül e vármegye kormányzatára hivta, a főispáni díszes méltóságba ültette.

Ebből az örömből, a tekintély és dicsőség ezen díszes útjának egyengetéséből és ünnepléséből mindig egész lelkesedéssel kivette részét Gyulafehérvár városa.

Kivette a mostani látogatás alkalmával is, mikor a lelkesedésnek, tiszteletnek és szeretetnek ünnepi megajánlásával fogadta a vármegye főispánját.

A ki látta a lobogódiszbe öltözött várost, a ki látta a városnál és városház előtt várakozó lelkes közönséget, a ki hallotta a szíves üdvözlő szavakat, a ki hallotta a főispánnak találó s minden nemzeti közügy lelkes támogatását ígérő emelkedett szellemű válaszait, az meggyőződhetett, hogy ez a nap valóság-gal ünnep volt Gyulafehérvár városára.

A vasúti állomásnál nagy közönség élén Novák Ferencz polgármester üdvözölte a város illusztris vendéget. Azután hosszú és fényes kocsisorban vonult az üdvözlők serege a városház kapuja elé. A hol Roska Miklós tanácsos lelkes szép és hatásos beszéddel fogadta a városi tanács nevében. A városi tanácssteremben folyt le a tisztelgések hosszú sora a következő renddel:

A városi tanácsot Novák Ferencz kir. tanácsos polgármester, a cs. és kir. katonaságot Mannshart tábornok, a kir. törvényszéket, ügyészséget és járásbírószágot Szongott Vilmos törvényszéki bíró, a rom. kath. egyházat Zomora Dániel kanonok plebanos, a gör. kath. egyházat Mikó Simon főesperes, a gör. kel. egyházat Tekuleszku János főesperes, a ref. egyházat dr. Elekcs Viktor, az evangélikus egyházat Wehrauch György lelkész, az izraelita hitközséget Fischer főrabbi, az államhivatalokat Krizsévsky adótárnok, az ügyvédi kart dr. Gal Béla, a vasúti osztálymérnökséget Bogdanovics Sándor főellenőr, az ipartestületet Roska Miklós, az O. M. K. E. fiokját Fuchs Nándor, az áll. iskolák tantestületét Balla István igazgató, a Nemzeti Munkapártot dr. Mayer Ödön vezette tisztelgésre. Főispán ő méltósága meleg érdeklődéssel és rokonszenvvel fogadta a nemzeti közügy egy-egy fontos ágazatát szolgáló küldötteket és szíves előzékenységgel helyezte kilátásba nemes és hazafias törekvéseik támogatását.

Este 120 terítékű bankett volt a főispán tiszteletére, mely lelkes szép hangulatban tartott a késő éjjeli órákig. Felköszöntöket mondta: a királyra Szász József főispán, a főispánra Novák Ferencz polgármester, a kormányra dr. Mayer Ödön ügyvéd, a polgármesterre dr. Gal Béla ügyvéd, a katonaságra dr. Téri Ödön közjós, az áll. hivatalokra dr. Roska Miklós v. t., a főispánra a kereskedők nevében Fuchs Nándor keresk. egyt. alelnök, a főispánra az iparosok nevében Baumann Arnold ipartest. elnök.

Vegyes hírek.

— **Képviselői közgyűlés.** Nagyenyed város képviselőtestülete f. hó 26-án, kedden délelőtt 9 órakor kezdődőleg rendkívüli köz-

gyűlést tart. A tárgysorozat nevezetesebb pontjai: Jelentések a múlt közgyűlés óta megtartott pénztárvizsgálatról. A Váradi-kert parcellázásáról. Sántor Jenő I. tanácsos és Papp Ferencz községi-bíró szabadság iránti kérése. A város közönsége és a Hengya-czeg között kötött adásvételi szerződés tárgyában határozat hozatal. Előterjesztés az iránt, hogy a Tóth-utca felső végén, a magán-fogyasztók részére a villanyvilágítási vezeték tovább kiépíttessék. Jelentes a villanytelep minőségi átvétele költségeiről. A polgármester kérése, melyben jelenlegi állása és az Alsófehérvármegyei Gazdasági Panknál és a Siculiánál elfoglalt igazgatósági tagsági állása összeférhetősége tárgyában határozatot kér. A Váradi-háznál eszközendő új-építkezés engedélyezése iránt előterjesztés. A városi szervezeti szabályrendelet egy nemely pontjának módosítása. Névseriuti szavazás a város és Lingner György között létrejött csereszerződés ügyében. Az 1910. évi költségvetés tárgyalása. Előterjesztés a gőzfürdőhöz vezető utnak a Benda-telken való megnyitása és a Szentkirály-utcának a gőzfürdővel hiddal leendő összekötése iránt. A közmunka műhely felépítése ügyében tartott árverés eredményének bejelentése.

— **Gyászrovat.** Mely gyászban volt a múlt napokban a Bethlen-kollégium tanárkara és ifjusága. Súlyos veszteség érte mind-egyiket, mert az ifjuság egy érdemes tanárját és jó barátját, a tanárkar pedig derék és kedves munkatársát veszítette el. Fogarasi Béla, ki nek elhunytáról múlt lapunkban röviden megemlékeztünk, 24 évet töltött kollégiumunk szolgálatában s ez idő alatt működése sikereivel, lelkes és rokonszenves egyéniségével tanártársai és a vezetésére bízott ifjuság szeretetét nagy mértékben kiérdemelte. A tarsadalomban is minden nemes törekvésnek buzgó támogatója volt. Temetése általános nagy részvét közt folyt le f. hó 22-dikén. A ravatalnál Jancsó Sándor lelkész, a sírnál Székely Ödön és Fogarasi Albert tanárok megható bucsubeszédet tartottak. Gyászjelentéseket a bánatos család, a kollégium előjárása és a Gazdasági Bank adott ki, melynek igazgatósági tagja volt. Nyugodjék békevel.

— **Dr. Maniu jelölése.** Folyó hó 22-én Balázsfalván jelölték az alvinczi választókerület képviselőjéül dr. Maniu Gyula balázsfalvi ügyvédet, ki a múlt cikluson is az alvinczi kerületet képviselte. A jelölésen részt vett 50—60 választó, többnyire pap és tanító. Részt vett a gyűlésen Nánassy László kir. közjegyző is, a Justh-párt lelkes híve.

— **„Lősz az Erdélyi medenczében“** cím alatt, a Magyarhoni Földtani Társulat f. évi április 13-án tartott ülésén, Pávay Vajna Ferencz, a Bethlen-kollégium egykori növendéke, előadást tartott. Előadásában igyekezett megfogatni a szakkörök és laikusok azon régi felfogását, hogy Erdélyben lősz nincs s beható kémiai és mechanikai analízisek alapján kétségbevonhatatlanul bebizonyította, hogy pl. a miriszlói és tövisi lősz teljesen megfelel a „tipusos lősz“ fogalmának. Ezt úgy az ott talált kövek, mint a benne levő kővületek s a geológiai konfiguratio támogatják. Rámutatott arra, hogy az Erdélyi Medenczében levő lőszök felületükön a vegetatio és nedvesség hatására regionálisan elváltoztak, — helyenként pl. „vörös agyaggá“ alakultak át — s úgy érthető, hogy a felszínen ritkábban lehet ráakadni. Előadását helyszíni felvételei, s ezek alapján készített geológiai szelvények, megfelelő kőzet- és kővület-minták illusztrálták. Előadása végén pár sorral jelezte kutatásainak jövő irányát, melyek az Erdélyi Medencze diluvialis klímavizsnyaira és a Marosvölgy kialakulására fognak világot vetni. Pávay már mint enyedi diák nagy előszeretettel foglalkozott a természetudományokkal s most egyik hosszantartó, fáradságos kutatásának eredményét mutatta be

ezen előadásában; reméljük, hogy a hazai geológiának még sok fontos szolgálatot fog tenni munkálkodásával.

— **Adózók figyelmébe.** Házostály és a házberadó kivétele megtörtént. Felhívja a városi adóhivatal a házbirtokosokat, hogy azok, a kik ezzel az adóval már az előző évben is megvoltak róva, 8 nap alatt, — azok kik először róvattak meg ezzel az adóval, az adónak az adókönyvecskebe történt bejegyzés napjától számított 15 nap alatt a kivétel ellen a városi adóhivatalnál benyújtandó bélyegmentes felszólalással élhetnek.

— **A bírói talár.** Hír szerint dr. Székely Ferencz igazságügyminiszter legközelebbi rendelettel bocsát ki, a melyben a bíráknak, az ügyészeknek és a vedőknek tárgyalások alkalmával kötelezővé teszi a talár viseletét. A bírák a raugra való tekintet nélkül egyenlő, fekete talárban jelennek meg, amely minden pompa mellözésével csupán magyaros színórzatu lesz. Fejviseletül pedig selyemből készült kucsmát hordanak. Az ügyészek talárja vörös, a vedőké fehér színórdízt kapna.

— **Elszámolás.** A balázsfalvi áll. el. iskola tanítótestülete által f. hó 16-án megtartott ifjusági műsoros előadás alkalmával az összes bevétel volt 120 kor. 80 fill. Felülfizettek: Henny Ignác 3 k, Popp Virgil 3 k, Welvart Mórne 3 k, Kovács Erzi és Irma 2 k, Muntean Viktor 2 k, N. N. 2 k, Nánassy Lászlóné 1 k, Major Jánosné 1 k, Mircsea Illesné 1 k, Muznay József 1 k, Jónás Jenőné 60 fill, Jegyüket megváltották: Bójtse Kalman 3 k, Tornya Lajos 1 k, Kelemen Gyula 1 k, Tolnai László 2 k, Ebel Ignác 2 koronával.

— **Villámcsapás.** Az első tavaszi vihar végzetes szerencsétlenséget okozott Csongva községben folyó hó 16-án. Zsurzs Lázár felesége minden ingóságukat, ruhaneműiket és élelmiszereiket egy kamarába hordta, hogy hétfőn lakásukat kimeszelje. Szombaton este hirtelen vihar támadt s hatalmas dörgéssel a villám belecsapott abba a kis kamrába, a hová Zsurzsék minden kis vagyongájukat hordták. A villámcsapástól a kamra kigyulladt, a nagy szelben a tüzet eloltani nem lehetett s így az a benne levő holmikkal együtt porrá égett.

* **„Képviselőt választ“** Magyarország de vannak az életben ennél fontosabb választások is: amikor beteg az ember, napról napra konstatalja erőinek hanyatlását e választama kell a gyógymódok között, a melyektől egészségének helyreállítását, a halál ellen való menekülést várja. Ilyenkor jó választ az, aki a modern gyógytudományok diadalához, a villamos gyógymódhoz fordul, a melynek mibenlétéről, módjáról és céljáról minden irányban felvilágosítást ad az „Ertekezés a Villamos Gyógymódról“ című könyv. Ezt a nagyérdékű könyvet ingyen és bérmentve küldi bárkinek zárt borítékban az Elektro Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet Budapest, Semmelweis-utca 2, felemelet 50. sz. Külön könyv nőknek és férfiaknak. 127 1—1

* **Pásztory** cs. és kir. udvari szállító virágkereskedése Budapest, VIII., Rákóczi-ut 3 szám. Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld. 19 15—v

A közönség köréből.*

A nagyenyedi vasútdőomás főnökének szíves figyelmébe. — Tövis felől érkezve megáll vonatunk a nagyenyedi pályaudvaron. Szállanánk ki; ámde a kijáró felé utunkat állja egy ellentétes irányú vonat, ez ott áll éppen a szomszédos sínparon. Ha még allana! Nő, hát valahogy megkerülünk; de nem is áll, hanem mozog, indul Tövis felé a kiszálló ember-boly mellett. Ez azután megtörténik itt igen gyakran, nappal is, éjjel is, sőt az este félkilencz órakor érkező gyorsvonatnál is, a mikor is ki kell szállani azonnal.

* Ezen czim alatt közérdektű felszólalásoknak engedünk helyet, melyekért azonban semmi felelősséget nem vállal a Szerkesztőség.

miközben a szomszédos sínpáron lefele induló személyvonat mellett kell veszélyes kockázattal el és kifele haladni.

Hát régebben nem egedtek meg a kálauzok a kiszállást addig, míg a kiszállási területet a mozgó vonat el nem hagyta, s az ut a kijárhoz teljesen szabaddá nem lett. — A mozgó vonatok közti járás gyakran halálosan végződik meg a vasúti alkalmazottaknál is; mi pedig nem vasutasok, nem vagyunk ahhoz begyakorolva; azután meg az utasok közt akad egy-egy gyermek, egy vénasszony, egy beteg is.

Az utasoknak nem csak kényelme, de testi epsége érdekében is, kérjük a főnök urat, hogy e tekintetben csináljon rendet, mielőtt állomásunkon kiszállás közben, valamely megbotló, vagy szomszédja által esetleg megtaszított utas a közvetlenül mellette mozgó vonat kerekei közé kerülne.

Sz.

* **A fejfájás** nagyon gyakran csak a sok evéstől vagy a túlsok ivástól ered. — Ilyenkor reggel az öltözködés alatt 1/2 pohár **Ferencz József**-keserűvizet kell kortyonkint innunk, hogy gyomrunkból a zavaró elemek mielőbb eltávolodjanak. A valódi **Ferencz József**-viz kellemes, igazi gyógyértékkel bíró természetes ásványvíz, mely nem okoz esikargást vagy gyomor nyomást, mint a legtöbb por, pirula vagy más „csodaszer”-nek hirdetett haszontalan dolog, ezért az orvosok is a legtöbbre becsülik.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENO.

Több pénze akkor lesz,

ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttésárukat

csak

a Nagyenyedi Szövőgyárból

vesz.

Arjegyék ingyen küldetik.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szócik 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékelik. Hirdetéseket a kiadó hivatal veszi fel.

Egy alig használt nagy **gramophon** lemezekkel olcsón **eladó**. Megtekinthető a Nemzeti szálloda éttermében.

124 1-1

A nagyenyedi **Harisnyakötőgyár** részvénytársaság jobb családból való leányok részére **új osztálylyal szándékozik** üzemet kibővíteni, hogy ez által jó keresethez juttassa az ezen napról-napra fejlődő iparágat elsajátítani akaró nőket.

Jelentkezni lehet naponként déli 12 órától 1 óráig **Görög Béla** intézőnél Nagyenyed, Szentkirályi-u. 49. 125 1-1

2054—1910. közíg. szám.

Pályázati hirdetés.

Nagyenyed város képviselőtestülete 5—909. jegyzőkönyvi szám alatt a mező- és hegyőri szolgálat ellenőrzése céljából két **határ-felügyelő** alkalmazását határozta el, mely állások javadalmazása: évi 360 korona, mely összeg utólagos havi részletekben folyósítatik. Fenti állásokra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyiket elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényeiket **folyó hó 29-én** d. u. 4 óráig a városi tanácshoz nyújtsák be.

Városi Tanács.

Nagyenyed, 1910. április hó 20-án

dr. Lengyel György,
polgármester.

128 1-1

1237—1910. közíg. szám.

Pályázati hirdetés.

Alsó-Fehér vármegye marosújvári járásában a **magyarbükksői körorvosi** állásra ezen-nel pályázatot nyitok.

A kör áll 19 községből, Magyarbükkső szék helylyel.

A fizetés 1600 korona, szokásos látogatási díj, fuvarátalány a községekkel megállapítandó összeg.

Felhívom a pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb folyó év május hó 7-éig adják be.

A választás kitézése iránt később fogok intézkedni.

Az állás azonnal elfoglalandó.

A marosújvári járás főszolgabírója.

Marosújvár, 1910. április hó 14.

Binder József,

főszolgabíró.

2-3 12?

Képkiallítás.

Bálint József képkiallítást rendez Nagyenyeden a Bethlen-kollégium épületében, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja. **Nyitva május 1-től 12-ig** naponta d. e. 10-től d. u. 6-ig.

Belépődíj egyszeri látogatásra 60 f.

Állandójegy az összes napokra 1 K 50 f.

Tanulóknak, gyermekeknek 30 f. — s 1 K.

1-2

TONCZ SÁNDOR

műasztalos

LAKÁSBERENDEZÉSI VÁLLALATA

NAGYENYED, Főter 14. sz.

Raktáron tart a mai kor igényeinek megfelelő teljes lakásberendezési bútortárgyakat a legolcsóbb árak mellett, esetleg a legelőnyösebb részletfizetésre is állít elő menyasszonyi kelengyét.

Elvállal továbbá minden e szakmába vágó fűzői munkákat, u. m. egyszerű és finom bútormunkákat, továbbá a legújabb rendszerű teljesen légző épületmunkákat, tantermek, gyógytárak, szállodák, malmok, bank- és üzletberendezéseket. Bolti kapuzatok (Portálok) készítését eredeti rajzok szerint bármely stílusban. Javítást és átalakítást gyorsan és juttatásával díjtalanul szolgál.

Különösen figyelmébe ajánlja a háziuraknak és az újonnan építendő házak tulajdonosainak, hogy **elvállalja a padlogomba (házigomba) alapos kiirtását anélkül, hogy a homok eltávolítása szükséges lenne.** Az újonnan építendő házaknál pedig már előre biztosítható, hogy a gomba ne üsse fel tanyáját. Mindezeket

— jótállás mellett eszközli. —

Toncz Sándor,

24 6-26

műasztalos.

Nagy tavaszi szövet- és vásár!

WEINER MÁTYÁS

divatruházában,

BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 3.

Eladásra kerülnek:

120 cm. széles diagonál chevott - - - - 55, 68, 98 kr. és feljebb

120 cm. széles serge kamgarn - - - - - 55, 75 kr. és feljebb

120 cm. széles tavaszi angol kelmék - - - - 98 kr. és feljebb

Perkalin, a legjobb gyártmány - - - - - 19, 24 és 35 kr.

Mosódelain, remek minták - - - - 25, 32 és 42 kr.

Angol zefírek - - - - - 32, 45, 55 és 75 kr.

Selyemruha, vászon 39, 45, 55, 75 kr. és feljebb

Fehér attört batisz-tok - - - - 22, 28, 35 kr. és feljebb

Madaira és léghímzések - - - - 5, 55, 65, 75 kr. és feljebb

Mosó grenadin ujdonságok 85 és 115 kr.

Pongis és luisinselyem 58 és 68 kr.

Tafotta rubaselyem 65, 85, 95 és 115 kr.

Dupla széles nyers mososelyem 98 és 145 kr.

Nagy választék francia és angol kosztümelmékben, csipkeszövetek, ruhadíszek, szalag, fátoly és mindennemű női pipere-cikkben. Mintákat vidékre készséggel küldök. — 20 koronán felüli megrendeléseket hérmelve szállítok.

74 6-10

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XXVI. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1910. május hó 19. és 21-én** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1910. évi április hó 24-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Tolnay.

Hazay.

126 1-1

ÜGYNÖKÖK
legmagasabb jutalék mellett magyarországi elsőrendű **ablakroletta** és **szalusiagyár** részére felvételnek. Olyanok, kik már ezen szakmában dolgoztak, előnyben részesülnek.
Ajánlatok: 1913. 4-5
FRIEDMAN KÁROLY
butor- és redőnygyára, Pécs.

1237—1910. közleg, szám.

Pályázati hirdetés.

Alsó-Fehér vármegye marosújvári járásában a **marosszentbenedeki körorvosi** állás megüresedvén, erre pályázatot hirdetek.

A kör áll 14 községből, Marosszentbenedek székhelyvel.

A fizetés évi 1600 korona, szokásos látogatási díj, fuvarátalány a községekkel megállapítandó összeg.

Felhívom pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb folyó év május hó 7-éig adják be.

A választás kitzése iránt később fogok intézkedni.

Az állás azonnal elfoglalandó.

A marosújvári járás főszolgabírója,

Marosújvár, 1910. április hó 14-én.

Binder József,

főszolgabíró.

2-3 120

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

NOXIN

Szabadalmazott KULCSAL

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

311 18-20

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ**Téli és nyári gyógyhely****NAGYVÁRAD MELLETT. 'EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA.**

Európa leggazdagabb kén-só-hevíz-forrása, vízhőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

Gszuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan

és javultan a páratlanul hatásos Felix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap mód és szén-savas fürdők, 250 kényelmes lakoszoba, társalgó, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennis-pálya, gondozott sétautak, 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Felix-fürdő állomására naponta. Posta, távirat, interurban telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. — 112 4-15 Prospektust küld az Igazgatóság.

NAGYENYED= re forduljon minden érdeklődő!
ki sulyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra

Alsó-Fehér m. **Gyümölcsfacsemeték**
Sétányfák, Diszcserejek, Tülevélűek, Kerítésönvények, Boggyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok. (f. ssima áru)
európai és amerikai szima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai.
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

85 1-

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzalogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 $\frac{1}{2}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.	c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.	D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
B. 6 $\frac{1}{2}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.	a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
a) 44 $\frac{1}{2}$ % évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.	b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
b) 27 $\frac{1}{2}$ % évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.	c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
C. 5 $\frac{8}{10}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.	d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	

Valamennyi kölcsön — Jaz egyszerűságonkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Friss töltésű bor- és gyógy-vizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild“, Bodoki „Salus“, Borszéki, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Mária“, Margit, Parádi arzén, Répáti, Salvator, Sicilia és Sztojkaik hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichenbergi, Levico, Marienbadi, Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi keserűvizek.

47 1-

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.